

Institut "Jožef Stefan", Ljubljana, Slovenija

Dekompozicija, akrilni črtni zapis na platno, 130 cm × 200 cm, 2015

Galerija Instituta "Jožef Stefan"

LUCIJA STRAMEC

Odstiranje svetlobe

Odprtje razstave bo v ponedeljek, 5. septembra 2016, ob 18.00
na Jamovi cesti 39 v Ljubljani.

Razstava bo odprta do 6. oktobra 2016.

Illuminacije narave

Lucija Stramec predstavlja serijo slikarskih upodobitev narave. A to niso konvencionalne krajine, reprezentativne upodobitve pejsažev, markantnih dreves ali idiličnih panoram. Upodobljeni so intimni pogledi, skriti kotički, mimobežni utrinki in naključni prizori. Vendar so upodobljeni s tolikšno občutljivostjo, da pričarajo nedoumljivo veličino narave, globino vesolja, prostranost stvarstva.

Čeprav slikarka naravne oblike izriše precizno in naturalistično, njen namen ni orisovanje z botanično natančnostjo, temveč poustvarjanje razpoloženja narave. Slike govorijo o mehki zelenega mahu, o hladu globokega tolmuna, o skrivnostih, ujetih v podrast. Učinkujejo kot nekakšna meditativna tihožitja. Fine, kot ivje bele poteze so z najtanjšim čopičem v kratkih in ravnih potezah začrtane na enobarvnih podlagah. Barvna paleta je asketska. Hladni zeleni toni so za vsako delo posebej namešani na slikarski paleti, zato so unikatni in neponovljivi. Včasih je osnova rustikalni odtenek naravnega platna, včasih skrbno izbrani odtenki barvnega papirja.

Slikarkina likovna prizadevanja vsebujejo filozofsko težnjo – odstreti zeleni zastor, razgrniti skrivnosti narave in utelesiti svetlobo. Vzpostaviti most med zunanjim, stvarnim svetom in notranjim do-

življanjem. Drugega ob drugem prikazati fizični prostor narave in prostor duhovne refleksije. Nato pa zabrisati vse ostre meje med temi nasprotji.

Listi, vejice, debela, trave in semena se zdijo zastrti s tančico skrivnosti, kakor da so potopljeni v prozorno vodo, kakor da na površini platna lebdijo brez teže v nedoločli-

vi prostorski razsežnosti. So prepričljivo realistični, celo fotorealistični, a se hkrati zdijo popolnoma nestvarni kakor prizori iz sanj. Ta vtis poudarja skopa barvna paleta naravnih zelenkastih in zemeljskih tonov, ki spominjajo na stare fotografske posnetke, na spomine iz odmaknjene preteklosti. Obenem so njene slike podobne prefinjenim gravuram, grafičnim odtisom – so nekakšni odtisi videnega, vtisi občutenega.

Slikarka podobo na platno zapiše z belo svetlobo. Na temnejši barvni podlagi se svetlobni poudarki stopnjujejo v kompozicijske poudarke. Igro svetlobe in sence dopolnjuje kontrast med enotno gladko podslikavo in rastrom, ki ga slikarka ustvarja z nizanjem diagonalnih črtnih potez. Likovni raster vselej sledi naravnim rastrom narave. Tu so strukture drevesnega lubja,

v plasteh naložena podrast, v procesu razkroja razdrobljene vejice, teksture mahov in lišajev, sproščeno proti

Brez naslova, akrilni črtni zapis na platno, 120 cm × 80 cm, 2013

tlom padajoči vejnati poganjki z mladim brstjem, površine žilavih, življenje varujočih oklepov semen, drobno, kapilaram podobno ožilje listov ... Preplet kot dih tenkih potez ustvarja lahkotno igrivost in obenem gradi čvrsto strukturo.

Drobne, obrobne, vsakdanje, na videz nepomembne in čisto osebne prizore iz narave povečuje dolgotrajen, težaški, izredno precizen in neponovljiv slikarski proces, ki ne dopušča napak, popravkov ali nedoslednosti. En sam trenutek nezbranosti, ena sama napačna poteza s čopičem, in slika je za vselej uničena. Visoki standard obrtne popolnosti si umetnica načrtno postavlja kot osebni izziv in ideal. Morda se v tem kaže nezavedno, a osebno nasprotovanje naglici, nepopolnosti in površnosti instantne sodobne kulture, upor zoper plagiatorstvo in »copy-paste« produktov in idej sodobne družbe. Je v času, ko tehnologija človeku lajša vsakršno opravilo, a marsikdaj tudi uspava njegovo umsko in fizično sposobnost, korak nazaj k roki, k fizičnemu delu, tudi korak nazaj k naravi, k človekovemu bistvu?

Morda se zato zdi vabljiva možnost, da slikarski način in slikarsko tehniko Lucije Stramec opišemo s primerami iz narave. Njene slikarske poteze so tenke kot pajčevina, barvni nanosi nežni kot mesečina, svetlobni prehodi mehki kot jutranje meglice. Z naravno spontanostjo se avtorica čutno in čustveno osredini na trenutek tukaj in zdaj, na vsako najmanjšo gesto, na vsako najbolj drobno potezo posebej. Način slikanja z najtanjšim

čopičem nekoliko spominja na delo srednjeveških rokopisnih iluminatorjev ali graverjev grafičnih plošč z botaničnimi ilustracijami. Zato nas preseneti bistvena razlika v formatu. Namesto drobnega, intimnega knjižnega formata, ki bi se na prvi pogled najbolj skladal s to minuciozno tehniko, platna pogosto presežejo dimenzijo enega metra, slikarkine umetniške ambicije pa se ozirajo po še večjih

formatih. Platna bi tako postala kot šolske table. Morda lahko v tem zaslutimo sledove v današnjem času nekoliko izrinjene in staromodne ideje, da je narava naša največja učiteljica.

Slikarstvo Lucije Stramec je iskane svetlobe tako na likovni kot na vsebinski ravni. Zato ima tudi duhovno razsežnost – ponazarja notranjo razsvetljenost, ki jo je mogoče doseči z ustvarjalnim delom uma in z disciplino telesa, roke. Takšen način je blizu vzhodnjaški filozofiji, ki združuje meditacijo, introspekcijo, obvladovanje telesa, kontroliranje čutnega poželenja in nadzor nad mislijo. Lucija Stramec občuduje tudi vzhodnjaško tradicionalno kitajsko in japonsko slikarstvo. Hkrati pa neodvisno, na samosvoj način, išče veličino in kompleksnost v preprostih detajlih, v občutljivih, komaj opaznih premikih, v neskončnosti med dvema odtenkom ter v dialogu med temo in svetlobo.

*Breza, akrilni črtni zapis na platno,
120 cm × 60 cm, 2016*

Monika Ivančič Fajfar

Nad ribnikom, črtni zapis na papir, 24 cm × 34 cm, 2016

Lucija Stramec

Rojena je bila leta 1978 v Slovenj Gradcu. Po končani Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo Ljubljana, smer grafični oblikovalec, je leta 2004 diplomirala na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani, smer slikarstvo, pri prof. Zmagu Jeraju. Leta 2005 je nadaljevala podiplomski študij slikarstva na tej akademiji pri prof. Hermanu Gvardjančiču. V letih 2008/2009 se je pedagoško-andragoško izobraževala na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru. Rezidenčno je bivala v Gradcu (Cultural City Network Graz, Avstrija, 2008), Parizu (Cité Internationale des Arts, Francija, 2011 in 2015)

in Freisingu (Schafhof - Europäisches Künstlerhaus Oberbayern, Nemčija, 2014). Svoja dela je predstavila na številnih razstavah doma in v tujini in prejela več nagrad, med drugim nagrado Majskega salona 2016 po izboru članov slovenske sekcije AICA. Od leta 2008 je članica Društva likovnih umetnikov Maribor in Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov.

Kot samozaposlena v kulturi živi in ustvarja v Mariboru.

lucija.stramec@gmail.com

www.artport.si/lucija-stramec-si/